

ÁRUFUVAROZÁSI ÜZLETSZABÁLYZAT

EUROGATE Rail Hungary Zrt.

H-1138 Budapest, Madarász Viktor u. 47-49.

Adószám: 13564498-2-41; Cg. 01-10-045299

Módosítások jegyzéke

Sorszám	Jóváhagyás száma	Jóváhagyás kelte	Hatályosság kezdete
1. sz. módosítás	KH/VA/NS/A/150/1/2009.	2010. 02.25.	2010.02.01.
2. sz. módosítás	PUVA/NS/A/320/3/2015.	2015.05.05.	2015.05.15.
3. sz. módosítás		2023.01.09.	2023.01.10.

BEVEZETÉS

Az EUROGATE Rail Hungary Zrt. (1138 Budapest, Madarász V. u. 47-49.) (a továbbiakban: Szolgáltató) által a belföldi forgalomban fuvarozott küldemények fuvarozási szerződéseire a jelen Árufuvarozási Üzletszabályzat (a továbbiakban: Üzletszabályzat) feltételei irányadók.

A jelen Üzletszabályzat jogszabályi alapjait a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény, a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 32/2009. (11.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: VÁSZ), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény képezik.

Ha a küldeményt az országhatáron túlra kell továbbítani vagy ha a küldemény az országhatáron túlról érkezik - ideértve a tranzit küldeményeket is a Szolgáltató nemzetközi vasúti áruszállításra vonatkozó Általános Üzleti Feltételeit, valamint a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (a továbbiakban: COTIF) „B” függelékét képező, a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozási Szerződésre vonatkozó Egységes Szabályok (a továbbiakban: CIM) és az Allgemeine Beförderungsbedingungen für den internationalen Eisenbahngüterverkehr - Általános fuvarozási feltételek a nemzetközi vasúti árufuvarozásra (a továbbiakban: ABB-CIM) kötelezően alkalmazandó, ill. egyéb szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a fuvarozási szerződés és a jelen Üzletszabályzat között tartalmi ellentmondás merül fel, és a VÁSZ-tól érvényesen el lehet térni, úgy a fuvarozási szerződés rendelkezései élveznek elsőbbséget. A fuvarozási szerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a jelen Üzletszabályzatban rögzített rendelkezések irányadók.

A fuvarozási szerződés megkötésével a feladó kijelenti, hogy a jelen Üzletszabályzat tartalmát megismerte és az Üzletszabályzatot kifejezetten elfogadja. A feladó egyben előadja, hogy az Üzletszabályzatot nem tartja tisztességtelennek, mert az a feladó szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértése nélkül rögzíti, és nem hozza a feladót egyoldalúan, ill. indokolatlanul hátrányos helyzetbe.

A fuvarozási szerződés megkötésével a feladó kijelenti, hogy álláspontja szerint a jelen Üzletszabályzat nem tartalmaz olyan előírásokat, amelyek lényegesen eltérnek a jogszabályoktól vagy a szokásos szerződési gyakorlatától. A feladó egyben kijelenti, hogy amennyiben az Üzletszabályzat a felek között korábban alkalmazott szerződés(ek) valamely feltételétől eltér, úgy arról külön figyelemfelhívó tájékoztatást kapott, és az ilyen kikötést kifejezetten elfogadja.

Tartós üzleti kapcsolat esetén a jelen Üzletszabályzat vonatkozik a feladóval a jelen Üzletszabályzat tárgyában a jövőben kötendő fuvarozási szerződésekre is mindaddig, amíg a felek között más feltételek írásban kifejezetten megállapodásra nem kerülnek.

A Szolgáltató a vasúti árufuvarozási szerződéseknél a VÁSZ-ban nem szabályozott, ill. a VÁSZ-tól (a VÁSZ által megengedett módon) eltérő részletes feltételeit is a jelen Üzletszabályzatban határozza meg.

A feladó (mint gazdasági társaság) általános beszerzési vagy üzleti feltételei, ill. bármely üzletszabályzata nem alkotórészei a szerződéses jogviszonynak és kifejezetten kizárásra kerülnek.

A jelen Üzletszabályzat és a felek által megkötött eseti fuvarozási szerződések együttesen képezik a felek

közötti szerződéses jogviszony tárgyában létrejött teljes megállapodást.

A Szolgáltató az általa végzett szolgáltatások díját díjszabásba foglalja, amely a Szolgáltató honlapján, illetve ügyfélszolgálati és árufelvételi helyein az ügyfelek számára hozzáférhető.

A jelen Üzletszabályzat előírásait kell alkalmazni, ha a Szolgáltató, mint vasúti társaság az árufuvarozási szerződést maga vagy más vasúti társasággal közösen teljesíti (közvetlen fuvarozás), valamint ha az árufuvarozási szerződést közúti, vízi, légi fuvarozóval együttesen teljesíti (összetett fuvarozás) a Szolgáltató által végzett részfuvarozásra.

A felek kötelesek a fuvarozási szerződésből eredő vagy azzal összefüggő esetleges vitáikat lehetőség szerint egyezséggel feloldani. Ennek sikertelensége esetén, a felek bármely vita eldöntésére, amely a fuvarozási szerződésből vagy azzal összefüggésben, annak megszegésével, megszűnésével, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban keletkezik, alávetik magukat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Állandó Választottbíróság, Budapest kizárólagos döntésének azzal, hogy a Választottbíróság a saját eljárási szabályzata szerint jár el. Az eljárás nyelve a magyar nyelv, az eljáró bírák száma három.

Amennyiben a feladó oldalán a fuvarozási szerződés cégszerű aláírása során olyan személy jár el, aki nem érti a magyar nyelvet, az írásbeli jognyilatkozat érvényességének további feltétele, hogy magából a fuvarozási szerződésből kitűnjön, hogy annak tartalmát a feladó által a fuvarozási szerződésen feltüntetendő tanú a megbízó aláíró képviselőjének megmagyarázta. Ezen alakiság betartása a feladó felelőssége.

Amennyiben a jelen Üzletszabályzat vagy a fuvarozási szerződés rendelkezéseinek valamelyike érvénytelen vagy azzá válik, ill. szabályozási hézagot tartalmaz, úgy mindez nem érinti a fennmaradó további rendelkezések érvényességét. Az érvénytelen rendelkezés helyett a felek olyan érvényes rendelkezésben állapodnak meg, amely az érvénytelenné vált rendelkezés értelmének és céljának megfelel. Szabályozási hézag esetén a felek olyan értelmű és célú rendelkezésben állapodnak meg, amelyet abban az esetben választottak volna, ha az adott kérdéskörre már a fuvarozási szerződés megkötésekor előzetesen gondoltak volna.

Alapfogalmak

A jelen Üzletszabályzat alkalmazásában:

- a) *darabáru*: az a küldemény, amelyet a vasúti társaság más küldeménnyel együtt, elkülönítés nélkül, gyűjtő forgalomban továbbít;
- b) *intermodális fuvarozási egység*: a gépjárművek, pótkocsik, félpótkocsik (vontatóval vagy anélkül), gépjármű által fuvarozott csereszekrények vagy legalább 6 méter hosszú konténerok, amelyeket áruként adnak fel fuvarozásra;
- c) *kezelési idő*: a feladási állomáson a küldemény továbbítását, illetve a rendeltetési állomáson a küldemény kiszolgáltatását megelőző vasúti műveletek együttes időtartama;
- d) *kocsirakomány*: az a küldemény, amelynek fuvarozása kizárólagosan használatba vett vasúti kocsiban történik;
- e) *küldemény*: az egy fuvarlevéllel feladott áruk, illetve árudarabok összessége;
- f) *megrendelés*: a Ptk. 6:64. §-a szerinti ajánlat;
- g) *RID*: a Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat (RID), amely a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C Függléke (Magyarországon kihirdette a többször módosított 2006. évi LXXVII. törvény);
- h) *saját kerekein futó vasúti jármű*: valamely vasúti társaság vagy üzemben tartó járműparkjába
- ha) besorolt, áruként feladott üres vasúti kocsi, vagy
- hb) be nem sorolt vasúti jármű;
- i) *utólagos rendelkezés*: a Ptk. 6:264. §-a szerinti rendelkezési jog;
- j) *vasúti társaság*: a külön jogszabályban meghatározott vasúti áru fuvarozási tevékenység végzésére jogosult fuvarozó;
- k) *visszaigazolás*: a Ptk. 6:66. §-a szerinti ajánlatelfogadás.

1. - A Szolgáltató a jelen Üzletszabályzatban meghatározza:
    - a) a visszaigazolás határidejét,
    - b) a rakodásra vonatkozó, valamint a forgalom- és árubiztonságot szolgáló követelményeket, előírásokat,
    - c) a feladó részére rendelkezésre álló rakodási időt, továbbá a rakodási idő szüneteltetésének eseteit,
    - d) az érték- és érdekebevallás módját, részletes feltételeit, valamint a fuvarlevélbe történő bejegyzés módját,
    - e) a küldemény Szolgáltató, mint vasúti társaság által végzett tartalom- és tömegvizsgálatának, valamint a megállapítások rögzítésének módját,
    - f) a fuvarozási határidő szünetelésének eseteit,
    - g) az utólagos rendelkezés szabályait, valamint az utólagos rendelkezés végrehajtásának feltételeit és módját.
  2. - A Szolgáltató a jelen Üzletszabályzatban határozza meg továbbá:
    - a) azon különösen értékes áruk körét, amelyeket a Szolgáltató, mint vasúti társaság csak értékbevallással vesz fel fuvarozásra,
    - b) árukíséret esetében az áru továbbítása során a kísérő helyét és utazásának egyéb feltételeit, továbbá
    - c) a feladó által utólagos rendelkezéssel - a Ptk.-ban meghatározottakon túl - módosítható feltételeket.
- Az 1. a) pontjában meghatározott határidő a megrendelés kézhezvételét követően legfeljebb öt nap.
3. - A Szolgáltató szolgáltatásainak díját a Díjszabás tartalmazza.
  4. - A Szolgáltató jelen Üzletszabályzatához a hozzáférést a következők szerint biztosítja:
    - 4.1. Saját honlapján közzéteszi
    - 4.2. Térítés ellenében kinyomtatja

Az áru fuvarozási szerződés

5. - Az áru fuvarozási szerződés akkor jön létre, ha a megrendelést a Szolgáltató írásban (személyes vagy futárpostái átadással, fax, levél vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentum megküldésével) visszaigazolja.
6. - A feladó megrendelését írásban a Szolgáltató 1138 Budapest, Madarász V. u. 47-49. alatti székhelyére, illetve a dispo@eurogate-rail.eu email címre kell eljuttatni. A megrendelésnek tartalmaznia kell a fuvarozás teljesítéséhez szükséges adatokat, így különösen az áru megnevezését, mennyiségét, a berakás kívánt helyét és időpontját, a rendeltetési állomást, valamint a Szolgáltató, mint vasúti társaság által kért, vagy a feladó megítélése szerint lényeges egyéb adatokat és feltételeket.
7. - A visszaigazolást - a megrendelésben közölt ajánlattételi határidő hiányában - a Szolgáltató, mint vasúti társaság legkésőbb a megrendelés kézhezvételét követően legfeljebb 5 (öt) napon belül juttatja el a feladóhoz. A visszaigazolásban a Szolgáltató, mint vasúti társaság közli a feladóval a vasúti kocsik

darabszámát és jellegét (fedett vagy nyitott, illetőleg normál vagy különleges kocsi), a kiállítás helyét és idejét. A fuvarozási szerződés a megrendelés, illetőleg annak elfogadása hiányában is létrejön, ha a Szolgáltató, mint vasúti társaság a küldeményt és a továbbításához szükséges okmányt fuvarozás céljából átveszi. A szerződéstől történő elállás esetén fizetendő díjakat a fuvarozási szerződés tartalmazza.

A vasúti kocsi kiállítása, berakodás

8. - A Szolgáltató a szerződésben foglalt feltételeknek megfelelő, a fuvarfeladat végrehajtására alkalmas, ép és tiszta vasúti kocsit fog a szerződésben meghatározott helyen és időben kiállítani.

- a) A küldemények berakodását - az 55. pontban írt eset kivételével - a feladó végzi,
- b) a kocsik megrakását, az áru rögzítését a Nemzetközi Vasútegylet által kiadott Rakodási Szabályok 1-3. kötetében (Rakodási Szabályok) előírtak szerint kell végezni. A rakodásra vonatkozó szabályokon kívül a feladó köteles a pályavasút forgalombiztonsági előírásait is betartani.
- c) a vasúti kocsik megrakására a Szolgáltató az alábbiak szerint biztosít díjmentes rakodási időt:
  - 1-15 jármű   24 óra
  - 16-30 jármű   48 óra
  - 30 jármű felett   72 óra

Az irányadó rakodási időt a felek az áru fuvarozási szerződésben határozzák meg.

- d) a rakodási késedelem esetén fizetendő esetleges várakozási díjat az áru fuvarozási szerződés tartalmazza.
- e) a rakodási idő szünetel - eltérő megállapodás hiányában - szombaton, vasárnap és a fizetett munkaszüneti napokon.

9. - A Szolgáltató az árut a Hálózati Üzletszabályzat (HŰSZ) szerinti vasúti szolgálati helyeken vagy a fuvarozási szerződésben meghatározott más helyen veszi fel fuvarozásra.

10. - Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az áru felvételét követően a kocsik és az intermodális fuvarozási egységek zárható szerkezeti nyílásait, továbbá a kocsik ponyváit a Szolgáltató, mint vasúti társaság látja el kocsizárral.

11. - Ha az áru fuvarozását jogszabály különleges feltétel (előírás) teljesítéséhez köti, annak teljesítése hiányában az áru nem vehető fel fuvarozásra. Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a különleges feltételeket a feladónak kell teljesítenie.

12. - Veszélyes áru csak olyan feladási helyen vehető fel fuvarozásra, illetve szolgáltatható ki, ahol az áru biztonságos kezelésének feltételei megvannak. Nem vehető fel fuvarozásra az az áru (veszélyes áru), amely a forgalom biztonságát, továbbá mások személyét vagy vagyonát veszélyeztetni és a küldemény ezen tulajdonságai (veszélyforrások) jogszabályban meghatározott különleges feltételek (előírások) megtartásával sem küszöbölhetők ki.

A fuvarlevél

13. - Az áru fuvarozási szerződésről küldeményenként fuvarlevelet kell kiállítani. A fuvarlevelet a feladó állítja ki. A fuvarlevél fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott, elektronikus dokumentum formájában is kiállítható.

A fuvarlevél tartalmára vonatkozóan a VASZ 7. §-a irányadó. A fuvarlevélnek minden olyan adatot, tájékoztatást és nyilatkozatot (a továbbiakban együtt: közlés) tartalmaznia kell, amelyet bármelyik fél szükségesnek tart. Ha a közlés a megfelelő rovatba terjedelme miatt nem jegyezhető be vagy ilyen rovat nincs, - az elektronikus dokumentum kivételével - a fuvarlevélhez csatolt pótlapon kell a közlést rögzíteni.

14. - A feladás során a feladó az áru értékét a fuvarlevélen feltüntetheti (értékbevallás). A Szolgáltató bármely árut csak értékbevallással vesz fel fuvarozásra, kivéve, ha a felek között megkötött fuvarozási szerződés erről nem, vagy másképpen rendelkezik.

A feladó a szállítással kapcsolatos egyéb érdekeit is rögzítheti a fuvarlevélen. Ha a feladó a fuvarozási határidő megtartása iránti rendkívüli érdekét a fuvarlevélen feltünteti, a Szolgáltató ezt - különdíj ellenében - a fuvarlevélben tett nyilatkozatával fogadja el. (érdekbevallás).

15. - Ha a Szolgáltató, mint vasúti társaság közvetlen fuvarozást végez, azt a fuvarlevélbe bejegyzí.

16. - A fuvarlevelet a Szolgáltató és a feladó az állomáson írja alá. Az aláírás bélyegzőlenyomattal, gépi könyvelési jellel vagy más megfelelő módon helyettesíthető.

17. - A fuvarlevél 5 példányból áll:

1. eredeti példány - átvevő példánya
2. rovatlap - rendeltetési fuvarozó példánya
3. átvételi elismervény - vámhatóság, vagy a rendeltetési fuvarozó példánya
4. fuvarlevél másodpéldány - feladó példánya
5. feladásítólap - feladáskori fuvarozó példánya

18. - A Szolgáltató a fuvarlevél egy másolati példányán az áru átvételét és fuvarozásra való felvételének idejét aláírásával, bélyegzővel, gépi könyvelési jellel ismeri el. Elektronikus fuvarlevél alkalmazásánál a Szolgáltató az áru átvételét és fuvarozásra való felvételének idejét, a fuvarlevél adatait tartalmazó fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időpecséttel ellátott elektronikus üzenettel ismeri el. Ezekről a rendelkezésektől a felek nem térhetnek el.

A Szolgáltató - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - nem köteles vizsgálni az áru fuvarozásához, vagy útközben történő hatósági kezeléséhez szükséges iratok helyességét, szabályszerűségét és hiánytalanságát.

A Szolgáltató felelős a fuvarlevélben megjelölt és a fuvarlevélhez csatolt vagy a részére átadott iratok elveszésének vagy helytelen használatának következményeiért, kivéve, ha úgy jár el, ahogy az adott helyzetben elvárható. A fizetendő kártérítés mértéke - a szándékos károkozás és a súlyos gondatlanság esetét kivéve - nem haladhatja meg azt az összeget, amelyet az áru teljes elveszése esetén kellene fizetni.

A feladó felelős a Szolgáltatóval szemben minden olyan kárért, amely abból származik, hogy a szerződésben meghatározott iratok hiányoznak, hiányosak vagy szabálytalanok, kivéve, ha az a Szolgáltatónak felróható.

A küldemény vizsgálata, fenntartás

19. - A küldemény fuvarozásra történő felvétele során a Szolgáltató ellenőrzi a fuvarlevél adatait, valamint külső vizsgálattal az áru és a csomagolás állapotát, az árudarabok együvé tartozását szolgáló

jeleket és - ha az átvétel a feladó által végzett berakást követően történik - a rakománynak a vasúti kocsiban való elhelyezését és rögzítését.

A feladó kérésére a Szolgáltató - amennyiben az lehetséges - ellenőrzi az áru nettó tömegét és darabszámát is. Ha a Szolgáltató a tömegmegállapítást és a darabszámlálást elvégzi, az áru megállapított tömegét, illetve a darabszámát a fuvarlevélbe bejegyzik vagy mérlegelési jegyzőkönyvben átadja.

20. - Ha a vizsgálat során a Szolgáltató az áru sérülését, a csomagolás, rakodás hiányosságát vagy szabálytalanságát, a fuvarlevélbe bejegyzett valamely adat pontatlanságát vagy valótlanosságát állapítja meg, illetve a feladó szakszerűtlen nyilatkozatot tesz, vagy utasítást ad, a Szolgáltató, mint vasúti társaság a hiányosság, szabálytalanság tényét a fuvarlevélbe bejegyzik, és a feladóval elismerteti (fenntartás). Ha a feladó a fenntartást nem ismeri el, illetve a sérülés, hiba, hiányosság a forgalom biztonságát, mások személyét, vagyonát veszélyezteti, a Szolgáltató eláll a szerződéstől. A Szolgáltató ebből eredő kárát a feladó köteles megtéríteni.

21. Ha a Szolgáltató a fuvarlevélbe nem jegyzett be fenntartást - az ellenkező bizonyításáig - vélelmezni kell, hogy a küldemény felvételénél a küldemény és annak csomagolása, a vasúti kocsiban történő elhelyezése és rögzítése megfelelő volt, valamint a fuvarozáshoz, illetve az útközben történő hatósági kezeléshez szükséges iratok megvoltak.

A fuvarozás útvonala

22. - Ha a feladó és a Szolgáltató a fuvarozás útvonalában megállapodtak, akkor az áru fuvarozást ezen az útvonalon kell teljesíteni. A feladó és a Szolgáltató megállapodásának hiányában a fuvarozás útvonalát a Szolgáltató határozza meg. A feladó kérésére az útvonal módosítható. Ennek költségeit a feladó viseli.

Az árukíséret

23. - Ha jogszabály vagy a jelen Üzletszabályzat meghatározott áru fajtákhoz előírja, a feladó köteles a küldeményhez árukísérőt biztosítani. Egyéb esetben kísérőt a feladó a Szolgáltató hozzájárulásával adhat. A feladó kérésére és költségére árukísérőt a Szolgáltató is biztosíthat.

Az árukísérő a küldeményt felügyelete alatt tartja, szükség esetén kezeli, gondozza, a hatósági kezeléseknél közreműködik, továbbá - kivéve, ha a feladó azt a fuvarlevélbe bejegyzett nyilatkozatával kizárta - a fuvarozási és kiszolgáltatási akadályok esetén a Szolgáltatónak utasítást adhat.

Az árukíséret feltételeit a felek a fuvarozási szerződésben határozzák meg.

A hatósági kezelések

24. A fuvarozás során a küldeményt érintő hatósági kezeléseknél felmerülő teendők ellátásáról a Szolgáltató gondoskodik. Ha a feladó a hatósági kezeléseknél személyesen vagy képviselője útján részt kíván venni, akkor a Szolgáltató a feladót, illetve a megbízottat a hatósági kezelés helyéről és idejéről értesíti. Ilyen esetben sem a feladó, sem a képviselője nem veheti birtokba az árut. A Szolgáltató a hatósági kezeléseknél és a kísérő okmányok kezelése során a feladó megbízottjának minősül.

A fuvarozási határidő

25. - A fuvarozási határidő általában 1 nap kezelési idő, továbbá minden megkezdett 200 km-es fuvarozási távolság után legfeljebb 1 nap. A fuvarozási határidő a feladást követő napon 0 órakor kezdődik, és a fentiek szerint számított napon jár le. Rendkívüli küldemények esetében a fuvarozási határidő túlléphető.

26. - A fuvarozási határidő szünetel, ha a küldeményt a Szolgáltató érdekkörén kívül álló okból tartóztatják fel. A Szolgáltató fuvarozási határidő szünetelésének tényét, okát és tartamát a fuvarlevélbe

bejegyzzi. A bejegyzés elmulasztása esetén a Szolgáltató a szünetelésre nem hivatkozhat.

A fuvarozási akadály

27. - Ha a fuvarozás megkezdése vagy a feladott küldemény fuvarozása akadályba ütközik, és megfelelő másik útvonal áll rendelkezésre - amennyiben a feladó másként nem rendelkezik - a küldeményt a szerződés eredeti feltételei szerint a megfelelő másik útvonalon kell a rendeltetési állomásra fuvarozni. A fuvarozási határidőt és a fuvardíjat - ha a fuvarozási akadály nem a Szolgáltató, mint vasúti társaság érdekkörében merült fel - a megfelelő másik útvonal alapján kell számítani. Ha a feladó a fuvarlevélben fuvarozási akadály esetére előre utasítást adott vagy az akadály felmerülésekor az árukísérő utasítást ad, a Szolgáltató az utasításnak megfelelően jár el.

Az utólagos rendelkezés

28. - A Szolgáltató a fuvarozás megkezdését követően utólagos rendelkezést csak a feladótól, vagy annak írásos meghatalmazottjától fogad el. Az utólagos rendelkezést írásban kell a dispo@eurogate-rail.eu e-mail címre megküldeni.

Utólagos rendelkezésként kérhető

- az áru más rendelkezési helyre történő továbbítása,
- az áru más átvevőnek történő kiszolgáltatása,
- a feladási állomásra történő visszafuvarozás.

Ha az utólagos rendelkezés nem hajtható végre, a Szolgáltató a feladót haladéktalanul értesíti. Az utólagos rendelkezés tényét, valamint annak végrehajtását vagy megtagadását a fuvarlevélbe be kell jegyezni. Az utólagos rendelkezés végrehajtásával járó többletköltségeket a feladó köteles viselni.

Az értesítés

29. - A Szolgáltató a küldemény megérkezéséről a feladó által megjelölt címzettet, illetve megbízottját (a továbbiakban együtt: átvételre jogosult) haladéktalanul értesíti. A Szolgáltató az értesítésben közli az átvételre jogosulttal a rakodás megkezdésének lehetséges időpontját, továbbá a rakodási, illetőleg az elviteli határidőt. Az értesítésben közölt kirakási és elviteli határidőnek észszerűnek, valamint a szükséges műveletek elvégzésére elegendőnek kell lennie. A küldemény megérkezéséről szóló értesítés vétele előtt az átvételre jogosult - amennyiben a feladó ellentétes utasítást nem adott, vagy másként nem rendelkezett - a küldemény átvételével kapcsolatosan utasítást adhat és kérheti:

- a) az értesítés mellőzését, vagy az értesítés meghatározott módját, illetve más személy értesítését,
- b) megbízottjának értesítését, illetve a küldeménynek megbízottja részére történő kiszolgáltatását,
- c) a küldemény tömegének, illetve darabszámának megállapítását,
- d) a küldeménynek az eredeti kiszolgáltatási helyétől eltérő, a vasúti fuvarozás szempontjából alkalmas helyen történő kiszolgáltatását.

A fentiekben meghatározott utasítás végrehajtásával járó többletköltségeket az átvételre jogosult viseli.

A kiszolgáltatási akadály

30. - Ha az átvételre jogosult nem található, vagy a fuvarlevél kiváltását, illetve a küldemény átvételét megtagadja, továbbá, ha a küldemény kiszolgáltatása más okból nem lehetséges, a Szolgáltató a feladót értesíti, és tőle utasítást kér. Ha a feladó a fuvarlevélen kiszolgáltatási akadály esetére előre

utasítást adott, illetve az árukísérő az akadály felmerülésekor ad utasítást, a Szolgáltató az utasításoknak megfelelően jár el.

Ha a kiszolgáltatási akadályról szóló értesítés elküldése után, de az utasítás vétele előtt az átvételre jogosult a fuvarlevél kiváltására jelentkezik, a Szolgáltató a küldeményt kiszolgáltatja, és erről - ha az átvevő más személy - a feladót értesíti.

Kiszolgáltatási akadály esetében egyebekben a fuvarozási akadályra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A fuvarlevél kiváltása és a küldemény kiszolgáltatása

31. - A rendeltetési állomáson a küldemény átvételére jelentkező személy átvételi jogosultságát a Szolgáltató - a fuvarlevéllel egybevetve - megvizsgálja. A Szolgáltató az átvételre jogosultnak átadja a fuvarlevél megfelelő példányát és a vasúti kocsi, valamint a küldemény megvizsgálását követően, továbbá, ha a feladót (címezett) fizetési kötelezettség terheli, a tartozás kiegyenlítése után a küldeményt az átvétel elismerése mellett kiszolgáltatja. A Szolgáltató és az átvételre jogosult a küldeményt a fuvarlevélben foglalt adatokkal egybevetve azonosítja, valamint ellenőrzi a vasúti kocsi, a küldemény és a csomagolás külső állapotát. Az ellenőrzés során különösen vizsgálni kell:

- a) a vasúti kocsi és az intermodális fuvarozási egység állapotát,
- b) a kocsinál és az intermodális fuvarozási egységeknél a záruk épségét és azonosságát,
- c) nyitott kocsinál a rakomány felületét,
- d) a küldeményrögzítőket, a rakodás módját és a rakszerek állapotát,
- e) lehetőség szerint az árudarabok, illetve a csomagolási egységek számát, fi a küldeményen található jelöléseket, azok épségét.

A Szolgáltató - ha az átvételre jogosult nem él az utasítási jogával - a küldeményeket a közforgalmú rakodóterületen szolgáltatja ki. A Szolgáltató - amennyiben az lehetséges - az átvételre jogosult írásbeli kérésére és költségére megállapítja az áru bruttó tömegét, valamint darabszámát. A mennyiség megállapítását lehetőleg a felvétel során alkalmazott módon kell elvégezni, és a vizsgálat eredményét a fuvarlevélbe be kell jegyezni.

Fenntartás a kiszolgáltatásnál

32. - Ha az átvételre jogosult a kiszolgáltatás előtt vagy a kiszolgáltatáskor azt állítja, hogy a fuvarszköz, a küldemény, illetve annak csomagolása sérült vagy hiányos, a rakomány elmozdult vagy más rendellenesség történt, a küldeményt fenntartással veszi át.

A fenntartás tényének a fuvarlevélben történő rögzítését, valamint a vizsgálat közös elvégzését a Szolgáltató nem tagadhatja meg. A lefolytatott közös vizsgálat a rakodási időt csak akkor hosszabbítja meg, ha a fenntartás helytálló volt.

Az átvételre jogosult fenntartással élhet akkor is, ha nem áll módjában a vizsgálatot elvégezni. Fenntartását a kiszolgáltatás után is közölheti, ha a küldeménynek a kiszolgáltatáskor fel nem ismerhető, de utólag felfedett olyan hiánya, sérülése van, amely - állítása szerint - fuvarozás közben keletkezett. Az átvételre jogosultnak a felismerhető, illetve a kiszolgáltatáskor fel nem ismerhető hiba esetén a Ptk.-ban előírt határidőn belül kell fenntartását a Szolgáltatóval közölnie, továbbá a fenntartás tényét és tartalmát a fuvarlevélben is rögzítenie keli.

33. - Fenntartás esetén, illetve ha a Szolgáltató a küldemény kiszolgáltatása előtt a küldemény sérülését, részleges elveszését fedezi fel vagy valószínűsíti, a vizsgálat alapján jegyzőkönyvben rögzíti a küldemény állapotára, tömegére, darabszámára, valamint - amennyiben az lehetséges - a kár keletkezésének idejére és okára vonatkozó megállapításait. A jegyzőkönyv másolatát a Szolgáltató az

átvételre jogosultnak köteles átadni.

34. - Ha a Szolgáltató az átvételre jogosult fenntartása ellenére a fenntartás tényének a fuvarlevélbe történő bejegyzését nem teszi lehetővé, vagy a közös vizsgálat elvégzését megtagadja, illetve a tényállást írásban nem ismeri el, és a jegyzőkönyvet (iratot) az átvételre jogosultnak haladéktalanul nem adja át, a küldemény átvételét a jogosult - a fuvarlevél kiváltását követően is - megtagadhatja, és a szükséges vizsgálat elvégzésére szakértőt vagy kívülálló érdektelen harmadik személyt kérhet fel.

35. - Ha a fuvarlevélben a darabszám szerint megjelölt küldeményből egyes önálló darabok a kiszolgáltatásnál hiányoznak, a Szolgáltató a részleges elveszést a fuvarlevélbe tett bejegyzéssel is elismerheti.

A kirakás, a vasúti kocsi visszaadása

36. - Az átvételre jogosult köteles a vasúti kocsit a rakodási időn belül a Szolgáltató, mint vasúti társaságnak épen és tisztán visszaadni, továbbá elszállítani a kirakodásnál keletkező hulladékot, árumaradványt. A küldemények kirakódását a címzett végzi. A kocsik kirakásakor el kell távolítani minden, az áru rögzítéséhez használt olyan eszközt, amely nem része a vasúti kocsinak. A vasúti kocsik kirakására a Szolgáltató a mindenkor hatályos Hálózati Üzletszabályzatban (HÜSZ) meghatározott díjmentes kirakodási időt biztosít. Az irányadó kirakodási időt a felek az áru fuvarozási szerződésben határozzák meg. A kirakodási késedelem esetén fizetendő esetleges várakozási díjat az áru fuvarozási szerződés tartalmazza.

37. - Ha az átvételre jogosult a küldeményt a rakodási időn belül nem rakja ki, vagy az elviteli határidőn belül a rakodóterületről nem viszi el, a Szolgáltató, mint vasúti társaság a kocsi foglaltságáért, illetve a küldemény tárolásáért díjat jogosult felszámítani. Ha az átvételre jogosult a vasúti kocsit nem ép és tiszta állapotban adja vissza, illetve a kirakodásnál keletkező hulladékot, árumaradványt nem szállítja el, köteles a Szolgáltató oldalán ezzel kapcsolatban felmerült kárt megtéríteni.

A fuvardíj és a költségek megfizetése

38. - A Szolgáltató a szerződés teljesítése során nyújtott szolgáltatásaiért járó díját, továbbá a fuvarozásra szükséges és hasznosan fordított költségeit (a továbbiakban együtt: fuvar költség) a feladó fizeti meg. Amennyiben a fuvarozási szerződés nem rendelkezik eltérően, a fizetési határidő a Szolgáltató számlájának feladó általi kézhezvételét követő 8 nap. A feladó a fuvarlevélen a fuvar költség megfizetésére a címzettet vagy mást is megjelölhet költségviselőként. Ha az ily módon megjelölt költségviselő a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a fuvar költséget a feladó fizeti meg.

A Szolgáltató utánvét beszedését nem vállalja.

Felelősség az útközben keletkezett veszteséért

39. - Az olyan áruk esetében, amelyek természetüknél fogva a fuvarozás közben tömegükben általában veszteséget szenvednek, a Szolgáltató - a szándékos károkozás esetét kivéve - a megtett fuvarozási távolságtól függetlenül

- a) folyékony vagy nedves állapotban feladott áruk esetében a tömeg három százalékát,
- b) száraz áruknál a tömeg másfél százalékát

meghaladó mértékű tömegveszteségért felel.

Ha a küldemény többféle áruból áll, és azok tömegét a fuvarlevél külön-külön tartalmazza, a tömegveszteséget az egyes áruféleségekre külön-külön kell kiszámítani.

A Szolgáltató felelősségének a korlátozására nem hivatkozhat, ha bizonyítható, hogy a tömegveszteség a Szolgáltatónak mint vasúti társaságnak felróható okból származott.

A küldemény teljes elveszése esetén a tömegveszteség mértékével a kártérítés összege nem csökkenthető.

Ha a záruk érintetlenek, a feladó nem élhet kárigénnyel.

A fuvarozási határidő túllépése

40. - Ha a Szolgáltató fuvarozási határidőt túllépi, a késedelem minden megkezdett napjára a fuvardíj 2 százalékának - legfeljebb azonban összesen a fuvardíj felének - megfelelő összegű kötbért fizet.

Nem minősül a fuvarozási határidő túllépésének az, amikor a fuvarozási idő a feladó rendelkezései miatt hosszabbodik meg.

A küldemény teljes elveszése esetén a fuvarozási határidő túllépéséért kötbér nem követelhető. Részleges elveszés esetében a kötbér összegének alapja a késedelmesen kiszolgáltatott küldeményrészre eső fuvardíjrész.

Ha a küldemény megsérült és a Szolgáltató a fuvarozási határidőt túllépte, a jogosult - az árukár megtérítésén felül - a fuvarozási határidő túllépéséért az 1. bekezdés szerinti kötbért is követelhet.

Az áru elveszése

41. - A feladó elveszettnek tekintheti az árut, ha azt a Szolgáltató a fuvarozási határidő lejártát követő 30 napon belül nem szolgáltatja ki. A feladó kérésére a Szolgáltató az áru elveszéséről haladéktalanul igazolást ad. Az igazolást legkésőbb az elveszés vélelmezett időpontjától számított három hónapon belül lehet kérni.

A Szolgáltató haladéktalanul értesíti a feladót, ha az elveszettnek tekintett áru a fuvarozási határidő lejártát követő három hónapon belül megkerül. A feladó az értesítés vételét követő 30 napon belül a megkerült áruval rendelkezhet.

A kártérítés mértéke az árukároknál

42. - Ha a Szolgáltató a küldemény teljes vagy részleges elveszéséért, illetve megsemmisüléséért kártérítéssel tartozik, a küldemény értékét az alábbi sorrend betartásával kell megállapítani:

- a) értékbevallás esetén a fuvarlevélen ilyen címen feltüntetett összeg,
- b) a szállítói számlában foglalt ár,
- c) a feladás helyén és idején érvényesülő piaci ár,
- d) az azonos nemű és minőségű árunak a feladás helyén és idején szokásos értéke, e) az áru tőzsdei ára.

A kártérítés összege - a szándékos károkozás esetét kivéve - a küldemény megsérülése esetében nem haladhatja meg:

- a) a küldemény teljes elveszése esetén járó kártérítés összegét, ha a sérülés következtében a teljes küldemény értéke csökkent,
- b) az értékben csökkent rész elveszéséért járó kártérítés összegét, ha a küldeménynek csak egy része sérült meg.

Értékbevallás esetében a kártérítés felső határa - a szándékos károkozás esetét kivéve - a fuvarlevél szerinti bevallott összeg fele.

43. A Szolgáltató a szerződésszegéssel, a kellékhibás teljesítéssel, ill. a feladónál szerződésen kívül okozott esetleges károk tekintetében kizárólag a feladó vagyonában beállott tényleges értékcsökkenést

(az ún. tapadó kárt) köteles megtéríteni, azzal, hogy a Szolgáltató kárfelelősségének mértéke a károkozással érintett fuvar nettó fuvardíjára korlátozódik. A Szolgáltató felelőssége a Ptk. 6:152. §-ra [A szerződésszegés jogkövetkezményeinek korlátozása és kizárása] és a 6:526. §-ra [A károkozásért való felelősség korlátozása és kizárása] tekintettel nem zárható ki és nem korlátozható a szándékosan okozott, továbbá emberi életet, testi épséget vagy egészséget megkárosító károkozásért. Kártérítés jogcímén további igények a Szolgáltatóval szemben nem érvényesíthetők.

A feladó közrehatása

44. - A feladó felróható közrehatásának minősül, ha olyan esetben, amikor jogszabály vagy a felek megállapodása szerint a küldeményt kísérettel kellett volna fuvarozni, nem rendelt kísérőt, illetve az árut a Szolgáltató megtévesztésével vagy a jogszabály által előírt biztonsági szabályokat megszegve adta fel fuvarozásra.

A feladó felelőssége

45. - Ha a feladó a Szolgáltatót megtévesztve olyan árut ad fel, amely fuvarozására szerződés nem köthető, vagy az árut a külön jogszabályban előírt feltételek teljesítése nélkül adja fel fuvarozásra, a Szolgáltató, mint vasúti társaság - ennek felismerésekor, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - választása szerint:

- a) a fuvarozást megtagadhatja, illetve abbahagyhatja,
- b) az árut a feladás helyére visszafuvarozhatja,
- c) az árut rendeltetési helyére továbbíthatja.

Ha a feladó a Szolgáltatót megtévesztve veszélyes árut a külön jogszabályban előírt feltételek teljesítése nélkül adja fel fuvarozásra, a Szolgáltató - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a fuvarozást megtagadja, illetve abbahagyja.

Eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában, ha a feladó a fuvarlevélbe a RID által előírt adatokat nem jegyzi be, a Szolgáltató - a RID által megengedett keretek között - a veszélyes árut a feladó költségén kirakhatja, megsemmisítheti vagy ártalmatlanná teheti. Ebben az esetben a Szolgáltatónak nem kell kártérítést fizetnie, kivéve, ha az áru átvételénél tudott arról, hogy az áru veszélyes természetű.

A feladó a fentiekben megjelölt módon feladott áru fuvarozásával összefüggésben keletkezett kárt a Szolgáltatónak megtéríti. Mentese a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kár a Szolgáltató helytelen tájékoztatásának következménye.

A Szolgáltató kártérítést követelhet, ha a feladó:

- a) az általa berakott áruval a kocsis terhelési határát vagy a vasúti pálya teherbíró képességét tömegbevallással feladott küldemények esetében túllépte, továbbá ezzel a Szolgáltatónak kárt okozott, vagy
- b) valótlan tömeg-, illetve tartalombevallással fuvardíj-megrövidítést okozott.

A Szolgáltató jogosult a küldemény felvételétől annak kiszolgáltatásáig a küldemény tartalmát a küldemény sérelme nélkül megvizsgálni, illetve a tömegét ellenőrizni.

Vélelem újrafeladás esetén

46. - Ha a küldeményt kirakás nélkül újból feladják anélkül, hogy a Szolgáltató őrizetéből kikerülne, a küldeménynek a kiszolgáltatásnál felfedezett sérülése vagy részleges elveszése esetén azt kell vélelmezni, hogy az a fuvarozás utolsó szakaszában keletkezett.

Intermodális fuvarozási egység fuvarozása

47. - Az intermodális fuvarozási egység fuvarozására a fentiekben foglaltakat a jelen fejezetben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

48. Az intermodális fuvarozási egység fuvarlevelébe a VÁSZ 7. §-ában meghatározottakon túl be kell jegyezni az intermodális fuvarozási egység jelét, pályaszámát, ellenőrző számát, az intermodális fuvarozási egység saját tömegét, az abba rakott áru tömegét és az össztömeget.

49. Az intermodális fuvarozási egység alkatrészének sérüléséből eredő kártérítés mértéke a helyreállítás költségének megfelelő összeg, amely - a szándékos károkozás esetét kivéve - nem haladhatja meg az intermodális fuvarozási egység elveszése esetén fizetendő összeget.

Saját kerekein futó vasúti jármű fuvarozása

50. - A saját kerekein futó vasúti jármű fuvarozására az előzőekben foglaltakat az e fejezetben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

51. - A saját kerekein futó vasúti jármű fuvarlevelébe a VÁSZ 7. §-ban meghatározottakon túl be kell jegyezni a vasúti jármű jelét, illetve számát.

52. - A Szolgáltató abban az esetben veszi fel fuvarozásra a valamely más vasúti társaság vagy üzemeltető járműparkjába be nem sorolt vasúti járművet, ha a vasúti jármű futóképességét a külön jogszabály által feljogosított szervezet igazolja. A futóképességre való alkalmasság vizsgálatát a Szolgáltató külön megrendelés alapján elvégezheti.

53. A saját kerekein futó vasúti jármű alkatrészének sérüléséből eredő kártérítés mértéke a helyreállítás költségének megfelelő összeg, amely a szándékos károkozás esetét kivéve nem haladhatja meg a fuvarozott vasúti jármű elveszése esetén fizetendő összeget.

A Szolgáltató nem tartozik felelősséggel azoknak az alkatrészeknek az elveszéséért, amelyek a saját kerekein futó vasúti jármű hosszanti oldalára nincsenek feliratozva, vagy amelyeket a jármű fuvarleveléhez csatolt jegyzékben nem tüntettek fel.

A darabáru küldemény fuvarozása

54. - A darabáru küldemény fuvarozására az előzőekben foglaltakat a jelen fejezetben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

55. - A Szolgáltató a darabáru küldeményt gyűjtőforgalomban továbbítja. Darabáruként nem vehető fel fuvarozásra:

- a) ömlesztett áru,
- b) élő állat,
- c) más küldeménnyel össze nem rakható tárgy,
- d) különleges (hűtést, melegítést vagy más jellegű) kezelést igénylő tárgy.

A feladó a darabáru küldeményhez tartozó egyes árudarabokat oly módon köteles megjelölni, hogy a jelölésből kitűnjön az árudarabok egymáshoz (egy küldeményhez) tartozása. A darabárut a Szolgáltató az Üzletszabályzatban meghatározott helyeken és feltételekkel veszi fel fuvarozásra. A darabáru küldeményt a Szolgáltató az áru tömegének és darabszámának megállapításával veszi fel fuvarozásra.

Ha a darabáruként fuvarozott áru fuvarozását jogszabály különleges feltételekhez köti, azokat a feladó köteles teljesíteni.

A darabáru rakodását a vasúti kocsiba a Szolgáltató végzi. A fuvarozási határidő ebben az esetben a

feladást követő nap 0 órájától számított 48 óra. Ha a Szolgáltató, mint vasúti társaság a fuvarozási határidőt túllépi, a késedelem minden megkezdett napjára, a fuvardíj 3%-ának - legfeljebb azonban a fuvardíj felének megfelelő összegű - kötbért fizet.